

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช แทน) กรรมการโดยตำแหน่ง	ประธานการประชุม
๒.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุภัทร จำปาทอง)	กรรมการ
๓.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)	กรรมการ
๔.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายกวินทร์เกียรติ นนธ์พละ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายไพโรจน์ โชติกเสถียร รองปลัดกระทรวงแรงงาน แทน)	กรรมการ
๖.	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวจินนาค์กรุ โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แทน)	กรรมการ
๗.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางคนึงนิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๘.	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รองศาสตราจารย์พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์ ที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางเทพวัลย์ ภรณวลัย รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน) กรรมการที่เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์	กรรมการ
๑๑.	พระเทพเวที กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๒.	รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน	กรรมการ
๑๓.	นายอรรถการ ตฤษณารังสี กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ	กรรมการ
๑๔.	นายวรชาติ ฉีดชมจันทร์	กรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๕.	นายกิตติรัตน์ มิ่งคละคีรี	กรรมการ
๑๖.	นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์	กรรมการ
๑๗.	ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง	กรรมการ
๑๘.	นายธาดา เสวตศิลา	กรรมการ
๑๙.	นายนิติ นาชิต	กรรมการ
๒๐.	พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๑.	นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๒๒.	ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต	กรรมการ
๒๓.	เลขาธิการสภาการศึกษา (นายอำนาจ วิทยานูวัตติ)	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการโดยตำแหน่ง

๒๔.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
-----	--	---------

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น

๒๕.	บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์	กรรมการ
-----	------------------------	---------

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๒๖.	นายกิติ มาติลโกวิท	กรรมการ
๒๗.	นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๘.	รองศาสตราจารย์จูลณี เทียนไทย	กรรมการ
๒๙.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุติมา สัจจามันท์	กรรมการ
๓๐.	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	กรรมการ
๓๑.	นายพนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๓๒.	นายบดินทร์ อุนากุล	กรรมการ
๓๓.	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๓๔.	ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว	กรรมการ
๓๕.	รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๖.	นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๗.	รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า	ติดภารกิจ
๒.	นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒.	นายสวัสดิ์ ภู่ทอง	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
๒.	นายคมกฤษ จันทร์ขจร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๓.	นายกวิน เสือสกุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

๔.	นางพิจารณา ศิริชานนท์	นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
๕.	นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๖.	นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๗.	นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๘.	นางสาวสอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
๙.	นางประวีณา อัสโย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๑๐.	นายเนติ รัตนากร	นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
๑๑.	นางสาวไกล่ตา สดสมศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๒.	นายวีรพงศ์ อุ้เจริญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๑๓.	เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการเข้าร่วมการประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานการประชุม (คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช) กล่าวเปิดการประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวตรีนุช เทียนทอง) ให้ทำหน้าที่ประธานการประชุมในวันนี้

ก่อนเริ่มการประชุม นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักผู้อำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุมวันนี้เป็นการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับอนุมัติให้จัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานฯ ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ของกระทรวงสาธารณสุข อาทิ การทำความสะอาดห้องประชุมก่อนและหลังการประชุม การขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมประชุมตรวจวัดอุณหภูมิ และการจัดเตรียมแอลกอฮอล์เจลล้างมือสำหรับทำความสะอาดมือ ณ บริเวณจุดบริการและบริเวณหน้าห้องประชุม โดยในวันนี้มีกรรมการสภาการศึกษาเข้าร่วมประชุมที่ห้องกำแหง พลังกูร จำนวน ๒๓ ท่าน และมีกรรมการเข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวน ๑๔ ท่าน รวม ๓๗ ท่าน (ครบองค์ประชุม) และขออนุญาตให้กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รายงานตัวตามลำดับ ดังนี้ ๑) นายกิตติ มาติลโกวิท ๒) นางจรรยาพร ธรณินทร์ ๓) รองศาสตราจารย์จุลณี เทียนไทย ๔) ศาสตราจารย์เกียรติคุณชูติมา สัจจามันท์ ๕) ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ ๖) บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์ ๗) นายพนวัฒน์ สุขผล ๘) นายบัณฑิต อนุภาล ๙) นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์ ๑๐) ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว ๑๑) รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ๑๒) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ ๑๓) รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ และ ๑๔) นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้รับทราบข้อปฏิบัติสำหรับการประชุมออนไลน์แล้ว สำหรับเอกสารประกอบการประชุม ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และบันทึกไว้ใน Tablet สำหรับคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว ส่วนผู้เข้าร่วมการประชุมสามารถ Scan QR-Code เอกสารประกอบการประชุมได้จากกระเป๋ยวาระการประชุมที่ ฝ่ายเลขานุการได้จัดเตรียมไว้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานการประชุม กล่าวแสดงความยินดีกับกรรมการสภาการศึกษาและอนุกรรมการสภาการศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกจาก กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ขอให้ นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งรายละเอียดให้ทราบเกี่ยวกับ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกฯ ดังกล่าว

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีกรรมการ สภาการศึกษาได้รับการคัดเลือกฯ จำนวน ๒ คน ได้แก่ นางจรรยาพร ธรณินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา กิจการเยาวชน ลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี และนายกิตติรัตน์ มังคละศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีอนุกรรมการสภาการศึกษาได้รับการคัดเลือกฯ จำนวน ๒ คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุง แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ อนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) และขอแสดงความยินดีกับผู้ได้รับการคัดเลือกฯ ทั้ง ๔ ท่าน โดยจะมีพิธีมอบประกาศเกียรติคุณบัตรและเข็มที่ระลึกเพื่อเป็นเกียรติและเป็น แบบอย่างที่ดีในการสนับสนุนงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในวันคล้ายวันสถาปนา กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ หอประชุมคุรุสภา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา จำนวน ๒๒ หน้า (ปรากฏดังเอกสารประกอบการประชุมหน้าที่ ๔ ถึงหน้าที่ ๒๕) และ ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษา ได้พิจารณาและรับรองรายงานการประชุม โดยมี กำหนดระยะเวลาการรับรองรายงานการประชุมเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ และเมื่อครบกำหนด ระยะเวลาไม่มีกรรมการท่านใดแจ้งแก้ไขรายงานการประชุม จึงขออนุญาตที่ประชุมเพื่อพิจารณารับรอง รายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

-ไม่มี-

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในเวทีสากลด้วยการพัฒนาอันดับดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD)

นายวีรพงศ์ อุเจริญ นักวิชาการศึกษาคำนาถการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอเรื่องแนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในเวทีสากลด้วยการพัฒนาอันดับดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD) มีสาระสำคัญดังนี้

สถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาการจัดการ International Institute for Management Development : IMD ได้จัดทำ IMD World Competitiveness Yearbook (WCY) 2020 และจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ประจำปี ๒๕๖๓ รวม ๖๓ ประเทศ โดยพิจารณาอันดับตัวชี้วัดที่สำคัญ ๔ ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย ๑) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ๒) ประสิทธิภาพภาครัฐ ๓) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ ๔) โครงสร้างพื้นฐาน ในแต่ละปัจจัยหลักประกอบไปด้วย ๕ ปัจจัยย่อย รวมปัจจัยย่อยทั้งสิ้น ๒๐ กลุ่ม และในแต่ละปัจจัยย่อยมีจำนวนตัวชี้วัด ในแต่ละปีไม่เท่ากัน โดยในปี ๒๕๖๓ มีตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น ๓๓๗ ตัวชี้วัด ทั้งนี้ปัจจัยด้านการศึกษาเป็นปัจจัยย่อยอยู่ในปัจจัยหลักโครงสร้างพื้นฐานและมีตัวชี้วัด ๒๐ ตัวชี้วัด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลปรากฏใน IMD World Competitiveness Yearbook (WCY) 2020 ของสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาการจัดการ International Institute for Management Development : IMD และใช้เป็นกรอบหลักในการวิเคราะห์ตัวชี้วัดด้านการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในปี ๒๕๖๓ กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และเมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย พบว่าในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีอันดับด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ ๕๕ จาก ๖๓ ประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การศึกษาเป็นตัวจุดริ่งความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น หากสามารถพัฒนาด้านการศึกษาให้สูงขึ้นได้ จะทำให้อันดับความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยดีขึ้น

จากข้อมูลอันดับความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมและอันดับด้านการศึกษาของประเทศไทย ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓ พบว่า ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา อันดับความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมของประเทศไทยอยู่ในช่วงอันดับที่ ๒๐ - ๓๐ ซึ่งถือเป็นอันดับกลาง ๆ ของประเทศสมาชิก แต่อันดับด้านการศึกษาของประเทศไทยจะอยู่ในอันดับที่ ๔๗ - ๕๖ ซึ่งถือเป็นอันดับท้ายของประเทศสมาชิก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงศึกษาวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนและยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจวางแผนการศึกษาและพัฒนาศักยภาพคนไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ตัวชี้วัด IMD ด้านการศึกษามีจำนวน ๒๐ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่นำมาใช้ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน จำนวน ๑๖ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ได้จากข้อมูลเชิงสถิติ จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจ (Survey data) จำนวน ๔ ตัวชี้วัด

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ไม่ได้นำไปจัดอันดับ โดยเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Background Data) จำนวน ๔ ตัวชี้วัด

ข้อดีของการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD คือ การใช้ตัวชี้วัดที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เช่น ตัวชี้วัดเกี่ยวกับ PISA (Programmed for International Student Assessment โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ) ซึ่งได้นำมาใช้เป็นตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ ๒ ในปี ๒๕๖๓ เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้วิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญและโอกาสในการเพิ่มอันดับความสามารถในการแข่งขัน และขอเสนอแนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาด้วยการพัฒนา

อันดับตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD) และแบ่งประเภทของตัวชี้วัดออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้เป็นลำดับแรก (ตัวชี้วัดกลุ่มสีเขียว) ๒) ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้เป็นลำดับถัดมา (ตัวชี้วัดกลุ่มสีเหลือง) และ ๓) ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้ในระยะยาว (ตัวชี้วัดกลุ่มสีส้ม)

๑. ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้เป็นลำดับแรก (ตัวชี้วัดกลุ่มสีเขียว) เป็นกลุ่มตัวชี้วัดที่ส่งผลกระทบต่ออันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศค่อนข้างมาก

๑.๑ ตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจข้อมูล (Survey data) ๔ ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นการสำรวจข้อมูลโดยการถามคำถามนักธุรกิจหรือผู้บริหารชั้นนำของประเทศ ได้แก่ ๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ๒) ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการอุดมศึกษา ๓) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ และ ๔) ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ

การดำเนินงานที่ผ่านมาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดประชุมระดมความคิดเห็นและเชิญผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนมาสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับตัวชี้วัดทั้ง ๔ ตัวชี้วัด (ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๕ ปี) ผลจากการดำเนินการดังกล่าวทำให้ผลคะแนนตัวชี้วัดทั้ง ๔ ตัวชี้วัดดีขึ้น

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

วางแผนประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยการสร้างความเชื่อมั่นให้สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ อาทิ สภาหอการค้าไทย ในเรื่องการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและของประเทศ และสร้างความตระหนักให้แก่สถานประกอบการถึงความสำคัญของการสำรวจข้อมูล โดยเน้นความสำคัญของการตอบคำถาม หากตอบคำถามเชิงลบจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๑.๒ ตัวชี้วัดจากข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่

๑.๒.๑ ผลการทดสอบ PISA เป็นคะแนนที่สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศ และเป็นอีกหนึ่งตัวชี้วัดที่มีผลต่ออันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และควรเร่งดำเนินการเพิ่มผลคะแนนเนื่องจากประเทศไทยมีแนวโน้มคะแนน PISA ลดลง และจะมีการทดสอบ PISA ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (การทดสอบ PISA จัดขึ้น ๓ ปีต่อครั้ง)

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

๑) การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ให้สามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียน ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาได้ ส่งเสริมให้ใช้รูปแบบการสอน Coding, Active Learning, Project-based Learning และ Problem-based Learning ในสถานศึกษาทุกแห่ง ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รองรับการทดสอบ PISA

๒) ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาและการวัดผลผู้เรียน โดยเป็นหลักสูตรที่เน้นการสร้างทักษะและสมรรถนะที่让孩子สามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและตอบโจทย์การทำข้อสอบของ PISA ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเห็นควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษา

๓) ส่งเสริมระบบการสอบ PISA-Like ซึ่งเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ซึ่งเป็นข้อสอบที่คล้ายคลึงกับข้อสอบ PISA โดยควรนำระบบการสอบ PISA-Like ไปขยายผลสู่สถานศึกษาในวงกว้าง เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการทำข้อสอบ PISA และสามารถทำข้อสอบได้มากขึ้น

๑.๒.๒ อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ประเทศไทยอยู่ในอันดับ เกือบสุดท้ายของประเทศที่เข้าร่วมการจัดอันดับ ดังนั้นจึงต้องรีบพัฒนาให้คะแนนตัวชี้วัดนี้ดีขึ้น เนื่องจากการรู้หนังสือสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนและการสอบ PISA

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

ควรผลักดันให้อัตราการอ่านออกเขียนได้เป็นตัวชี้วัดหลักในการปฏิบัติราชการ ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยให้ครูเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ นอกจากนั้นควรส่งเสริม การเรียนรู้และการอ่านของกลุ่มประชากรวัยแรงงานในช่วงอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี

๑.๒.๓ อัตราการเข้าเรียนสุทธิตะดับมัธยมศึกษา ค่าเฉลี่ยอัตราการเข้าเรียนสุทธิ ระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ ๗๗.๓๐ ซึ่งค่าเฉลี่ยของประเทศที่เข้าร่วมอยู่ที่ร้อยละ ๘๙.๘๐ และเมื่อจัดอันดับ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๕๗ จาก ๖๓ ประเทศ

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

๑) ปรับหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าเรียนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) เพื่อให้เด็กที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ได้เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาได้ทันทีโดยมีสำนักงาน กศน. เป็นผู้ดูแล

๒) ส่งเสริมศักยภาพของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนบทพื้นที่สูง (ศศช.)

๓) ควรมีหน่วยงานที่มีภารกิจเฉพาะในการติดตามเด็กตกหล่นในทั่วทุกพื้นที่ ของประเทศเพื่อเข้าเรียนต่อ

๔) จัดการศึกษาเชิงรุกให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม เป้าหมาย เช่น โรงเรียนในโรงงาน เป็นต้น

๒. ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้เป็นลำดับถัดมา (ตัวชี้วัดกลุ่มสีเหลือง)

อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน ที่สอนระดับประถมศึกษาและอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน ที่สอนระดับมัธยมศึกษา ซึ่ง IMD ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (ค.ศ. 2017) เป็นฐานในการจัดอันดับ ตัวชี้วัด โดยแสดงอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๖ คน และอัตราส่วน นักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๔ คน ในขณะที่ข้อมูลจริงจากฐานข้อมูลของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ค.ศ. 2019) คือ อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๑ คน และอัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา ครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๑๗ คน ดังนั้น หาก IMD ปรับเปลี่ยน ข้อมูลที่เป็นฐานในการจัดอันดับตัวชี้วัดให้ทันสมัย จะทำให้ ผลการจัดอันดับตัวชี้วัดของประเทศไทยดีขึ้น

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

ควรมีการศึกษาวิจัยถึงจำนวนครูที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง และควรมีการศึกษาวิธีการบริหารจัดการอัตรากำลังครูที่เหมาะสมตามบริบทพื้นที่

๓. ตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการได้ในระยะยาว (ตัวชี้วัดกลุ่มสีส้ม)

ตัวชี้วัดกลุ่มสีส้ม มีตัวชี้วัดทั้งหมด ๗ ตัวชี้วัด แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๓.๑ กลุ่มระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) ผลสัมฤทธิ์ของ การอุดมศึกษา หมายถึง ร้อยละของประชากรอายุ ๒๕ ถึง ๓๔ ปีที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี (๒) ร้อยละ ของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป (๓) จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษา ในประเทศต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน และ (๔) ดัชนีมหาวิทยาลัย โดย IMD พิจารณาจากการจัดอันดับ มหาวิทยาลัยของ Times Higher Education (THE) สำหรับตัวชี้วัดนี้ควรปรึกษาร่วมกับกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการพัฒนาด้านตัวชี้วัด

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

ควรยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมุ่งเน้นการผลิตผลงานวิจัย และการสร้างนวัตกรรมที่ได้รับการจดสิทธิบัตร ควรพัฒนาทักษะของผู้จบการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อ ภาครัฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมให้แต่ละมหาวิทยาลัยมีอัตลักษณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๓.๒ กลุ่มงบประมาณด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) งบประมาณ ด้านการศึกษาต่อ GDP (๒) งบประมาณด้านการศึกษารายหัวต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และ (๓) งบประมาณด้านการศึกษต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษา ซึ่งผลการจัดอันดับพบว่า ประเทศไทย มีงบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP ที่ลดลง และงบประมาณด้านการศึกษาไม่สัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอการพัฒนาด้านตัวชี้วัดทางการศึกษา :

ควรปรับแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนมากขึ้น โดยคำนึงถึง การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นอกจากการจัดอันดับตัวชี้วัดของ IMD แล้ว ยังมีข้อมูลของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) และข้อมูลการจัดอันดับการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals: SDGs) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ซึ่งเป็นผู้ตอบคำถาม (Survey data) ของ IMD จึงเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาจาก ต่างประเทศ จึงมีข้อเปรียบเทียบกับการศึกษาของประเทศไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงมีแนวทาง ในการพัฒนาด้านตัวชี้วัดนี้ตัวชี้วัด โดยการจัดทำชุดข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการศึกษาไทยที่เพียงพอและเป็นข้อมูลจริง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการในการตอบคำถามของ IMD ถึงแม้ผลคะแนนจากการสำรวจ (Survey data) จะเป็นอัตราส่วนที่ไม่มากนัก แต่มีผลต่อการพัฒนาด้านตัวชี้วัดนี้ได้ ซึ่งจะให้อันดับดัชนีตัวชี้วัดด้าน การศึกษาของประเทศไทยในภาพรวมดีขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอแนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของ ประเทศไทยในเวทีสากลด้วยการพัฒนาด้านดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD) เพื่อโปรด พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ควรประสานงานกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (Thailand Management Association: TMA) เพื่อขอรายชื่อบุคคลกลุ่มเป้าหมายของการตอบคำถามของ IMD และส่งข้อมูล ด้านการศึกษาที่ถูกต้องแม่นยำให้กับกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ตอบคำถาม) ได้ศึกษา โดยอาจจัดทำเป็นบทสรุปสำหรับผู้ บริหาร (Executive Summary) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การตอบคำถาม (Survey data) ของ IMD ซึ่งผู้ประกอบการที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยทำงานร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ มักจะให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เช่น การจัดการศึกษาของประเทศ ไม่ประสบความสำเร็จ การผลิตนักศึกษาไม่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน นักศึกษาสำเร็จ การศึกษาแต่ไม่สามารถทำงานได้ หน่วยงานด้านการศึกษาต่าง ๆ ใช้งบประมาณในการจัดสัมมนาเพื่อสร้าง ความเข้าใจในการดำเนินงานแต่ขาดการลงมือปฏิบัติจริง เป็นต้น ในทางกลับกันผู้ประกอบการที่คุ้นเคยหรือเคย ทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจะตอบคำถามในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงควร

ส่งเสริมสนับสนุนให้มีเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง เช่น การสร้างความร่วมมือทวิภาคี สหกิจศึกษา หรือทวิศึกษา เป็นต้น

๓. กระทรวงศึกษาธิการควรมีการจัด Education Update Forum โดยอาจเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ อาทิ องค์กรสหประชาชาติ หรือ องค์กร UNESCO เพื่อให้ผู้บริหาร เจ้าของกิจการ และสถานประกอบการต่าง ๆ ได้รับทราบข้อมูลการศึกษาของประเทศไทยที่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้รับทราบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันด้วย อาทิ ปัญหาเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ (Learning Disability) ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนมากถึงร้อยละ ๑๐ แต่ไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร เป็นต้น รวมถึงได้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการด้านการศึกษาที่เป็นการบูรณาการร่วมระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรเอกชน

๔. ตัวชี้วัดของ IMD ส่วนใหญ่เป็นตัวชี้วัดทางกายภาพ อาทิ ตัวชี้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ ตัวชี้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ หรือตัวชี้วัดผลการทดสอบ PISA แต่ตัวชี้วัดของ IMD ยังขาดการวัดด้านจิตใจ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการควรนำเสนอให้ IMD กำหนดให้มีตัวชี้วัดด้านกายภาพและด้านจิตใจ และสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยควบคู่กัน เช่น การวัดเรื่องความมีวินัย มีคุณธรรม และการมีจิตสาธารณะ เป็นต้น ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยแนวคิด STAR STEMS ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินค่า และการตีความ สามารถตอบตัวชี้วัดที่เป็นตัวชี้วัดทางกายภาพ และเป็นการเรียนรู้ที่สร้างวินัย คุณธรรมจริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ ที่สามารถตอบตัวชี้วัดที่เป็นตัวชี้วัดทางจิตใจด้วย

๕. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ (Survey data) ของ IMD แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ International Panels of Experts และ Executive Opinion Survey สำหรับส่วนที่เป็น International Panels of Experts สถาบันจัดอันดับทุกแห่งจะใช้ Experts Opinions เช่น การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของสถาบัน Quacquarelli Symonds (QS) และของ Times Higher Education (THE) จะให้แต่ละมหาวิทยาลัยเสนอชื่อเพื่อจัดแบ่งเป็นกลุ่ม โดยจะเป็นการสุ่มถามเพื่อเก็บข้อมูล ดังนั้นประเทศไทยควรพัฒนาการศึกษาของไทยให้ทัดเทียมในระดับนานาชาติ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำรายงานการศึกษาไทย (Education in Thailand) และเป็นรายงานที่ดีมาก เนื่องจากข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อมูลได้ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม รายงานการศึกษาไทย (Education in Thailand) ฉบับปัจจุบันเป็นข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือปี ค.ศ. 2018 ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงควรเร่งจัดทำรายงานการศึกษาไทยให้ทันกับปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือปี ค.ศ. 2021

๖. การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ Times Higher Education พบว่า ผลการจัดอันดับดัชนีมหาวิทยาลัยของประเทศไทยอยู่ในอันดับต่ำ การพัฒนาอันดับให้ดีขึ้นจะต้องมีการปรับนโยบายของแต่ละมหาวิทยาลัยในประเทศไทยให้มีการทำวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น ฐานข้อมูลของ Scopus เป็นต้น นอกจากนั้นงานวิจัยที่ได้บรรจุในฐานข้อมูล Scopus แล้ว จะต้องได้รับการนำไปใช้อ้างอิงในงานวิจัยฉบับอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะต้องหาแนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์มหาวิทยาลัยมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ที่สามารถบรรจุเข้าไว้ในฐานข้อมูล Scopus และส่งเสริมให้มีการจดสิทธิบัตรงานวิจัย นอกจากนี้ควรมีนโยบายการพัฒนางานวิจัยโดยการสนับสนุนทุนการทำวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาตัวชี้วัดดัชนีมหาวิทยาลัยดีขึ้น ในประเด็นนี้ผู้แทนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มีโครงการสำคัญ ๆ อาทิ โครงการ Reinventing University และมีกองทุนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ที่สามารถช่วยผลักดันงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ โครงการยุวชนอาสา ซึ่งจะทำให้กระทรวงฯ สามารถสนับสนุนมหาวิทยาลัยในการทำงานวิจัยได้มากขึ้น

๗. การจัดอันดับตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา ของ IMD ยังไม่มีความชัดเจนว่าใช้เกณฑ์ใดในการวัด นอกจากนั้นการจัดอันดับตัวชี้วัดร้อยละของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ของ IMD เป็นข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนมาก แต่ปรากฏว่าผลการจัดอันดับของประเทศไทยอยู่ในอันดับต่ำ นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลที่มีแนวโน้มลดลงทุกปี ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับของ IMD เป็นการใช้อ้างอิงสถิติจากที่ใดและในช่วงเวลาใด โดยในเรื่องนี้ผู้แทนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอรับไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมว่าจะสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องได้อย่างไร

๘. เด็กนักเรียนไทยยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ จึงส่งผลให้ผลการทดสอบ PISA อยู่ในระดับต่ำ แต่ในทางตรงกันข้าม ประเทศไทยมีผลคะแนนการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการอยู่ใน ๑๐ อันดับแรก จากผู้เข้าแข่งขันมากกว่า ๑๐๐ ประเทศทั่วโลก ซึ่งเกิดจากระบบการสอนที่ถูกต้อง ดังนั้น ครูผู้สอนควรปรับกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ โดยเน้นการเรียนการสอนในรูปแบบ Problem-based Learning, Project-based Learning หรือ การเรียนการสอน Coding ซึ่งเป็นการฝึกกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลโดยไม่เน้นการท่องจำ และครูผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ซึ่งจะทำให้ผลการทดสอบ PISA ดีขึ้น และส่งผลต่อการจัดอันดับตัวชี้วัดด้านการศึกษาให้สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามสำหรับการศึกษาของคณะสงฆ์ยังคงจำเป็นต้องมีวิชาที่ต้องอาศัยการท่องจำและการคิดวิเคราะห์ควบคู่กัน โดยวิชาที่เน้นการคิดวิเคราะห์ คือ วิชาพระพุทธธรรม จะเป็นการยกหัวข้อพุทธพจน์ของพระพุทธเจ้าขึ้นมา และให้ภิกษุสามเณรวิเคราะห์ว่าเจตนารมณ์ในคำสอนของพระพุทธเจ้าหมายถึงอะไร เช่น คำว่า อตตาทิอัตตโนนาโถ มีความหมายอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีการท่องจำ อาทิ การท่องจำบทสวดมนต์ หรือการท่องจำพระไตรปิฎกที่สืบสานมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งข้อดีของการท่องจำคือ เมื่อท่องพร้อมกันในห้องสังฆมหากภิกษุสามเณรรูปใดท่องผิดจะทราบได้ทันที

๙. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความฉลาดของผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา สัมพันธ์โดยตรงกับความยากจนของผู้เรียน ซึ่งผลการศึกษาข้อมูลการเข้าเรียนในระดับชั้นอุดมศึกษา พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้สูงจะส่งเสริมให้ลูกได้เรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่มีรายได้ต่ำต้องส่งให้ลูกเรียนมหาวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากลูกไม่สามารถสอบเข้าสถาบันการศึกษาของรัฐได้ อันเป็นผลจากครอบครัวไม่มีเงินสนับสนุนให้ลูกได้เรียนกวดวิชาเพื่อติวเข้าสถาบันการศึกษาของรัฐ แสดงให้เห็นว่าคนที่มีรายได้ต่ำขาดโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากไม่มีเงินเรียนพิเศษหรือหาความรู้เพิ่มเติม

๑๐. โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการมีความซับซ้อนทำให้ขาดความชัดเจนในการบริหารจัดการ ดังนั้นจึงควรแบ่งภารกิจต่าง ๆ ให้ชัดเจน กระทรวงศึกษาธิการควรเป็นผู้ดำเนินการในภารกิจหลักที่เป็น Core Function โดยเฉพาะด้านการพัฒนาศักยภาพคน และควรมีอีกหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่พัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศเป็นการเฉพาะ

๑๑. ตัวชี้วัดจากข้อมูลการสำรวจ (Survey data) จำนวน ๔ ตัวชี้วัด เป็นการสอบถามความคิดเห็นจากสถานประกอบการซึ่งเป็นผู้รับบัณฑิตเข้าทำงาน หรือเป็นมุมมองจากบุคคลภายนอกวงการการศึกษาที่แสดงความเห็นต่อการศึกษาไทย โดยการแสดงความเห็นพบว่า มีแนวโน้มมุมมองต่อการศึกษาของประเทศไทยดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาที่รอการแก้ไข ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดผลการทดสอบ PISA ซึ่งประเทศไทยมีแนวโน้มคะแนนลดลง และมีคะแนนเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คือ ๔๑๒ คะแนน แต่เป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ ๔๗๐ คะแนน ซึ่งผลการทดสอบ PISA มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยลดลง เนื่องจากการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในปัจจุบันสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้หาวิธีการพัฒนาผลการทดสอบ PISA ให้สูงขึ้น โดยการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์วิธีการออกข้อสอบทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และเชิญครู

อาจารย์จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน ๑๐๐ คน มาอบรมเกี่ยวกับการออกข้อสอบ แต่ยังคงไม่สามารถทำให้อันดับตัวชี้วัดผลการสอบ PISA สูงขึ้นได้ เนื่องจากการจัดอบรมมีข้อจำกัดในการรับผู้เข้ารับการอบรมได้ในจำนวนน้อย ซึ่งครูอาจารย์ส่วนใหญ่ที่ยังไม่ได้รับการอบรมไม่สามารถออกข้อสอบที่สอดคล้องกับการทดสอบของ PISA ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติจะปรับวิธีการพัฒนาครูอาจารย์ที่สอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยการจัดอบรมทางออนไลน์ เพื่อให้ครูที่เข้ารับการอบรมมีจำนวนมากขึ้น นอกจากนั้นจะพัฒนาครูภาษาไทยทางระบบออนไลน์ด้วยเช่นกัน ซึ่งการอบรมออนไลน์จะสามารถพัฒนาครูได้ปีละประมาณ ๑,๕๐๐ คน ๒) ตัวชี้วัดอัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษา มีผลการจัดอันดับที่ลดลง โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ พบว่าเด็กที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอัตราการเข้าเรียนร้อยละ ๗๕ แต่ข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ พบว่ามีอัตราการเข้าเรียนไม่ถึงร้อยละ ๗๒ แต่อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดที่มีผลการจัดอันดับดีขึ้นได้แก่ ตัวชี้วัดอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับประถมศึกษา และตัวชี้วัดอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากจำนวนประชากรลดลงทำให้จำนวนผู้เรียนลดลงแต่จำนวนครูผู้สอนยังคงเดิม ส่วนตัวชี้วัดจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน พบว่า ผลการจัดอันดับลดลง เนื่องจากประเทศไทยมีหลักสูตรนานาชาติน้อย ทำให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยลดลง นอกจากนั้นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ QS และ THE ได้ให้ค่าคะแนนจำนวนอาจารย์ต่างชาติที่เข้ามาสอนในประเทศไทย พบว่า อาจารย์ต่างชาติที่เข้ามาสอนในประเทศไทยมีจำนวนน้อยลงสำหรับตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับงบประมาณด้านการศึกษา ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP ตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษารายหัวต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษาต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษา หากต้องการให้ผลของการจัดอันดับตัวชี้วัดเหล่านี้ดีขึ้น รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาเพิ่มขึ้นและพิจารณาประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณควบคู่กัน ตัวอย่างประเทศที่มีการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ คือ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งประเทศสิงคโปร์ที่มีงบประมาณด้านการศึกษารายหัวน้อยกว่าประเทศไทย แต่สามารถบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพทำให้คุณภาพการศึกษาดีกว่าประเทศไทย

๑๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาผลการจัดอันดับตัวชี้วัดทางการศึกษาเป็น ๒ ประเด็น ได้แก่

๑๒.๑ การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการทดสอบ PISA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้หารือกับอาจารย์มหาวิทยาลัยหลายแห่ง และได้รับทราบข้อมูลว่า สาเหตุที่เด็กทำข้อสอบ PISA ไม่ได้ เนื่องจากข้อคำถามของ PISA แตกต่างจากคำถามที่เด็กคุ้นเคยในการสอบทั่วไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงวางแผนการดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถทำข้อสอบ PISA ได้ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบนโยบายการพัฒนาผลการจัดอันดับตัวชี้วัดทางการศึกษา ให้กับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับศึกษานิเทศก์ทุกหน่วยงาน ครูที่เป็นผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ผู้แทนจากศึกษาธิการจังหวัด ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนจากหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รับรู้รับทราบแนวทางการนำเทคนิควิธีการสอนไปใช้ในชั่วโมงเรียนปกติ และแนวทางการนำเทคนิควิธีการสอนไปเสริมในชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเป็นการอบรมในรูปแบบปกติ (Face to Face หรือ On Site) ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๔ ก่อนเปิดภาคเรียน และหลังจากนั้นจะมีการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนและการให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค

๑๒.๒ การจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันงดงามของประเทศไทย และเรื่องส่งเสริมให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เรียกว่า AR (Augmented Reality) หรือเทคโนโลยีโลกเสมือนผสานกับโลกแห่งความเป็นจริง

มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อดึงความสนใจคนรุ่นใหม่ให้สนใจการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ การปลูกฝังความเป็นไทย การมีความจงรักภักดีต่อชาติ ตัวอย่างเช่น นวัตกรรมสื่อเสมือนจริง (AR) เรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านธนบัตรอันทรงคุณค่า โดยการนำโทรศัพท์มือถือที่มี Application AR ประวัติศาสตร์จากธนบัตรไทยไป Scan ที่ธนบัตรแบบที่ ๑๗ ชนิดราคา ๒๐ บาท ๕๐ บาท ๑๐๐ บาท ๕๐๐ บาท และ ๑,๐๐๐ บาท ในจุดที่กำหนด จะเกิดภาพ ๓ มิติที่นำไปสู่เรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งธนบัตรแต่ละฉบับจะมีเรื่องราวที่แตกต่างกันไป ถือเป็น การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ทำให้ครูผู้สอน นักเรียน และเยาวชน รู้สึกสนุก ทำท่าย เข้าถึงได้ง่าย สามารถเข้าใจประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง และทำให้นักเรียนและเยาวชนเกิดความสำนึกรักชาติ โดยในเรื่องนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช) ได้มอบหมายให้กรมการสภาการศึกษา นายธาดา เศรษฐศิลา ช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่แนวทางการจัดการเรียนการสอนเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันงดงามของประเทศไทยด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เป็นที่รับรู้รับทราบทั่วกัน โดยผ่านสื่อของ True Corp.

๑๕. การเพิ่มระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ IMD ในระยะเร่งด่วน เป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้ในช่วงระยะเวลาสั้น ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบในเรื่องใด และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ตัวอย่างเช่น การเพิ่มผลการจัดอันดับตัวชี้วัดผลการทดสอบ PISA อาจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบให้พ่อแม่อ่านนิทานให้ลูกฟัง ตั้งแต่ลูกยังอ่านหนังสือไม่ออก และพ่อแม่ต้องถามคำถามให้เด็กได้ฝึกคิด และเมื่อเด็กโตขึ้นจะสามารถอ่านจับใจความได้ สามารถตีความหมายในสิ่งที่อ่านได้ เด็กมีสมาธิสามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการทดสอบของ PISA ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และจะส่งผลให้อันดับตัวชี้วัดผลการทดสอบ PISA ดีขึ้น

๑๖. การเรียนการสอน Coding เป็นสิ่งจำเป็นโดยในยุคดิจิทัล ทั้งการเรียนการสอนที่เป็น Plugged Coding และ Unplugged Coding เพื่อเป็นการฝึกให้คนทุกคนคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุผล มีตรรกะเชิงวิทยาศาสตร์ เชิงคณิตศาสตร์ กล้าตัดสินใจ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอน เพื่อให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง (Disruption) ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ หรือยุคดิจิทัล ซึ่งการการจัดการเรียนการสอน Coding ถือเป็น การปฏิรูปการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้จริง

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบข้อเสนอแนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทย ในเวทีสากลด้วยการพัฒนาอันดับดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD) ที่เป็นแนวทางการดำเนินงานในระยะเร่งด่วน สำหรับการดำเนินงานในระยะยาวให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

วาระ ๔.๒ การดำเนินการด้านกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

- กฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการศึกษาแห่งชาติ
- กฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ
- กฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- กฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา

นายเนติ รัตนากร นิตกรชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า การดำเนินการด้านกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีที่มาจากคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) ได้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประกอบด้วยเรื่องและประเด็นปฏิรูป ๗ เรื่อง ซึ่งแผนดังกล่าว กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษาดำเนินการจัดทำกฎหมาย ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) กฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑ (การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และ

กฎหมายลำดับรอง) ๒) กฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ เป็นกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๕ (การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑) ๓) กฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา และ ๔) กฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา เป็นกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๗ (การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล) โดยกฎหมายทั้ง ๔ ฉบับ มีสาระเชื่อมโยงกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายทั้ง ๔ ฉบับ ดังนี้ *กฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติ* สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาวิเคราะห์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาลักษณะและดำเนินการยกร่างกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการกฎหมายต่าง ๆ เพื่อรองรับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... (คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ ๒๑๒/๒๕๖๔) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ *กฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ* ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการนำร่างกฎหมายเดิมที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการศึกษาได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นไว้แล้วมาดำเนินการต่อ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาและรวบรวมข้อมูล และสำนักงานฯ จะเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมหารือแนวทางในการดำเนินการต่อไป *กฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา* มีการประชุมคณะทำงานเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยประชุมร่วมกับคณะทำงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ เป็นกฎหมายที่มีความใกล้เคียงกันและมีความเชื่อมโยงกัน *กฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา* คณะทำงานมีการประชุมแล้ว จำนวน ๒ ครั้ง โดยมีการจัดประชุมคณะทำงานฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และมีการประชุมร่วมกับคณะทำงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยมีการหารือร่วมกันเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำร่างกฎหมาย

สาระสำคัญของการดำเนินการ *กฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติ* มีสาระสำคัญที่กำหนดให้มีสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทาง กำกับ ติดตาม และประเมินผลด้านนโยบายการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบอัตรากำลังด้านการศึกษา กรอบงบประมาณด้านการศึกษา รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา *กฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ* มีสาระสำคัญที่กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรกลางในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลในการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ รวมถึงอาชีวศึกษา โดยวางหลักการให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนี้ *กฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา* มีสาระสำคัญที่กำหนดให้มีการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นองค์กรที่รับผิดชอบในการบริหารข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำนโยบายด้านการศึกษา *กฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา* มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning) ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาให้มีความทันสมัย สร้างคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความสามารถในการแข่งขัน ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หลังจากที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และได้เสนอคณะรัฐมนตรีไปแล้วนั้น ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวถูกส่งกลับมายังสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาให้ดำเนินการทบทวนและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ปัจจุบันอยู่ในกระบวนการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมี นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน โดยเปิดโอกาสให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ชี้แจงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน รวมถึงภาคประชาชน ซึ่งปัจจุบันมีการตรวจพิจารณาแล้ว ๘๗ มาตรา จากทั้งหมด ๑๐๓ มาตรา เมื่อพิจารณาครบทุกมาตราแล้ว ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะถูกส่งกลับมายังกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสำนักงานฯ จะเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จะเสนอสภาผู้แทนราษฎร โดยนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้เสร็จสิ้น และเสนอเข้าสู่การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะมีการประชุมสมัยสามัญประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการด้านกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการด้านกฎหมายทั้งหมด ๑๐ คณะ และได้นำเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีการปรับแก้ไขบางส่วนไปให้คณะทำงานยกร่างกฎหมายแต่ละคณะ เพื่อปรับแก้กฎหมายให้มีความสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... แล้ว ทั้งนี้ มีเรื่องที่เป็นวาระเร่งด่วน จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องสภานโยบายการศึกษาแห่งชาติ เรื่องหลักสูตรที่ต้องมีหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพเพียงพอมาดำเนินการ เรื่องฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา และเรื่องดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา จึงต้องดำเนินการด้านกฎหมาย ๔ ฉบับนี้ก่อน เพื่อรองรับการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ส่วนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก จึงจะดำเนินการภายหลัง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอการดำเนินการด้านกฎหมายต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณา มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานเกี่ยวกับกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และดำเนินงานเพื่อเตรียมการรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ รวมทั้งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานกฎหมายดังกล่าวให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบต่อไป

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ดังนี้

๑. มีความเห็นตรงกันในหลักการเตรียมกฎหมายไว้รองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และการมีกฎหมายกลางเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในภาพรวมของประเทศ เนื่องจากการจัดการศึกษาเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานไม่จำกัดเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่มีข้อสังเกต ๒ ประการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ คือ ๑) การมอบหมายให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องหลักสูตรและการเรียนรู้ มีข้อสังเกตว่า สสวท. มีความโดดเด่นเรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่อาจขาดความเชี่ยวชาญเรื่องอื่น ๆ อาทิ เจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เรื่องปฐมวัย เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ๒) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรเสนอองค์กรที่เป็นกลางเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องหลักสูตรและการเรียนรู้ ประเด็นนี้ นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างกฎหมายฉบับเดิมที่ร่างไว้โดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษามีเจตนารมณ์ในการ

ปรับเปลี่ยนบางหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นหน่วยงานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ โดยปรับเปลี่ยนภารกิจของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และรวมนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไว้เป็นหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งมีหน่วยงานรองรับอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ และทำให้มีบุคลากรครบทุกวิชาในการจัดทำหลักสูตรและการเรียนรู้ นอกจากนั้น นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิริ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า มติคณะรัฐมนตรีไม่ให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ จึงต้องคำนึงว่าจะทำอย่างไรให้สามารถดำเนินการเรื่องการจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติต่อไปได้ ซึ่งหลักการในปัจจุบันมีการยุบกรมวิชาการ (เดิม) แล้วแยกเป็น ๒ หลักสูตรคือ ๑) หลักสูตรที่มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รับผิดชอบ และ ๒) หลักสูตรที่มีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งทั้ง ๒ หลักสูตรเป็นหลักสูตรแกนกลาง แต่จะรวมกันอย่างไรนั้นต้องเป็นไปตามนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... อย่างไรก็ตาม การจัดทำหลักสูตรควรให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยร่วมดำเนินการด้วย

๒. เรื่องกฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ในหมวด ๙ ซึ่งมีการระบุไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ จากการศึกษาดูงานในประเทศเกาหลี พบว่าเมื่อ ๑๕ ปีที่ผ่านมา ประเทศเกาหลีได้สร้างแพลตฟอร์มที่ใช้สื่อสารกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินการศึกษา ส่งผลให้การศึกษาของประเทศเกาหลีได้รับการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ซึ่งประเทศเกาหลีนำข้อมูลแพลตฟอร์มดังกล่าวมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ของประเทศไทยไปปรับใช้ นอกจากนี้ มาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังระบุไว้ว่าให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ในปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา ยังไม่ได้จัดตั้งขึ้น จึงไม่สามารถระดมทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้ ปัจจุบันสิ่งที่ กสทช. ดำเนินการคือ การมอบคลื่นวิทยุให้กระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น ดังนั้นในการดำเนินการเรื่องสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาจึงควรมีการเชื่อมโยงกับ กสทช. ด้วย ในประเด็นนี้ นายอานาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า เรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ไม่มีกฎหมายรองรับ มีเพียงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำให้การดำเนินการไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ จึงต้องตราเป็นกฎหมายลูกให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อรองรับการจัดตั้งสถาบันฯ ดังกล่าว และมีหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการ โดยในกฎหมายลูกจะมีเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณที่ไปเกี่ยวข้องกับกองทุนของ กสทช. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง เครื่องมือสำคัญที่สุดคือกฎหมาย ซึ่งกฎหมายนั้นต้องปฏิบัติได้จริง มีองค์ประกอบครบถ้วน และรองรับการทำงาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการด้านกฎหมายทั้ง ๔ ฉบับไว้รองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... แล้ว นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิริ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาดำเนินการไม่สำเร็จ เนื่องจากหลักของกฎหมายในการจัดตั้งองค์กรกำหนดว่าหน่วยงานของรัฐที่จะจัดตั้งขึ้นจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งในขณะนั้นมี ๒ หน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เมื่อเสนอเรื่องไปยังสภาผู้แทนราษฎรจึงไม่ผ่านการพิจารณาเนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกัน จึงขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นว่ามีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานใดหรือไม่

มติ ที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานด้านกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ๔ ฉบับ (กฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา กฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา) และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานให้คณะกรรมการสภาการศึกษาทราบต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

๕.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๓๘ ง ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

นายเนติ รัตนากร นิตกรชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอให้ที่ประชุมทราบว่า ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยยกเลิกประกาศเดิม ๒ ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามมติสภาการศึกษาเมื่อคราวการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๓๘ ง ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีสาระสำคัญคือเป็นการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจากเดิม จำนวน ๔๒ เขต เพิ่มขึ้น ๒๐ เขต รวมเป็น ๖๒ เขต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๓๘ ง ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๒ รายงานความก้าวหน้าสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอรายงานความก้าวหน้าสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีตามยุทธศาสตร์ชาติและรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์และประมวลผลการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการเสนอและจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา เห็นความสำคัญของการดำเนินงานยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ จึงดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการนำสู่การปฏิบัติ รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ เป็นรายงานประจำปี ฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากข้อมูลที่หน่วยงานได้นำเข้าในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSER) ซึ่งเป็นข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑,๘๘๑ โครงการ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การประเมินผลความก้าวหน้าตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วย เป้าหมายในระดับประเด็น ๓๗ เป้าหมาย และเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย ๑๔๐ เป้าหมาย แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ประกอบด้วย ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง) ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง (สีส้ม) ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (สีเหลือง) และระดับบรรลุค่าเป้าหมาย (สีเขียว) พบว่า สถานการณ์ในการบรรลุเป้าหมายมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ โดยในปี ๒๕๖๓ มี ๗ ประเด็นที่มีสถานะการดำเนินการในทิศทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่มีสถานะการดำเนินการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤตโดยมีสถานะเป็นสีแดงยังคงมีจำนวนเท่ากับปี ๒๕๖๒ จำนวน ๖ เป้าหมาย ได้แก่ ความมั่นคง การเกษตร พื้นที่และเมืองน่าอยู่ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือการพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งต้องเร่งให้เกิดการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕ ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สรุปผลการประเมินผลการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างและทรัพยากรมนุษย์ (ยุทธศาสตร์ที่ 3) เป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (๓) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย **ตัวชี้วัดที่ ๑** การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย ใช้ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) ของ UNDP ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับสากล เพื่อประเมินความก้าวหน้าในระยะยาว พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีการพัฒนามนุษย์ ปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๐.๗๗ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ที่ได้ ๐.๗๖ แต่อันดับลดลงจากอันดับที่ ๗๗ ในปี ๒๕๖๒ เป็นอันดับที่ ๗๙ ในปี ๒๕๖๓ เนื่องจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอื่น ๆ มีการพัฒนาที่รวดเร็วกว่าประเทศไทย **ตัวชี้วัดที่ ๒** ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พิจารณาจากโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งคะแนน PISA แสดงให้เห็นภาพรวมในระดับนานาชาติ และสะท้อนความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติด้วย ในปี ๒๕๖๑ ค่าเฉลี่ย PISA ๓ วิชา ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนไทยต่ำกว่าประเทศสมาชิก OECD เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๘ พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนด้านการอ่านลดลงประมาณ ๑๖ คะแนน คะแนนด้านคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน และคะแนนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน **ตัวชี้วัดที่ ๓** การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย ประเมินจากดัชนีย่อยด้านชีวิต ครอบครัวและชุมชนของดัชนีความก้าวหน้าของคน โดยจะประเมินทุก ๒ ปี พบว่า ปี ๒๕๖๒ มีค่าดัชนีเท่ากับ ๐.๖๔ เพิ่มขึ้น ๐.๐๐๑๙ จากปี ๒๕๖๐ แสดงถึงการมีชีวิต ครอบครัวและชุมชนของประชากรไทยในรอบปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ ที่ดีขึ้น

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ ประกอบด้วย ๒ เป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ **เป้าหมายประเด็นที่ ๑** คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ (๑) คะแนน PISA ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (คะแนนเฉลี่ย)

กำหนดค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ อยู่ที่ ๔๗๐ คะแนน ซึ่งการประเมินครั้งล่าสุดเมื่อปี ๒๕๖๑ คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๑๒ คะแนน ยังห่างไกลกับค่าเป้าหมาย ในปี ๒๕๖๕ สูงถึง ๕๘ คะแนน ๒) อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา ประเมินโดย IMD โดยในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๕๕ ดีขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่อันดับที่ ๕๖ ซึ่งถึงแม้จะมีอันดับที่ดีขึ้น แต่ยังห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕ ซึ่งตั้งเป้าหมายไว้อันดับที่ ๔๕ **เป้าหมายประเด็นที่ ๒** คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น โดยกำหนดตัวชี้วัดการบรรลุเป้าหมายคือ Global Talent Competitiveness Index (GTCI) เป็นดัชนีชี้วัดศักยภาพการแข่งขันด้านทรัพยากรบุคคลของโลก ในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยได้คะแนน ๔๑.๓ คะแนน ซึ่งยังคงห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๖๕ คือ ๕๐.๑ คะแนน **ระดับแผนแม่บทย่อย** ได้แก่ **เป้าหมายที่ ๑** คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ ในทุกระดับ และสามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย สัดส่วนครูที่ผ่านการทดสอบสมรรถนะรายสาขาในระดับสูงตามมาตรฐานนานาชาติ อัตราความแตกต่างของคะแนน PISA ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน และอัตราการเข้าเรียนสุทธิ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น **เป้าหมายที่ ๒** ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพตามพหุปัญญาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น **ประเด็นความท้าทายที่จะส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย** ประกอบด้วย เรื่องความพร้อมด้านทรัพยากรของโรงเรียน สมรรถนะของครูผู้สอน การขาดข้อมูลในมิติที่สามารถสะท้อนคุณภาพของผู้สอน ข้อค้นพบที่สำคัญของผล PISA เกิดจากปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนที่สอนตรงสาขาวิชา ด้านการเข้าเรียนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แสดงให้เห็นปัญหาเด็กตกหล่นที่เผชิญปัญหาต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถเข้าสู่การเรียนในระบบได้ เรื่องอัตราการเข้าเรียนต่อสูทธิมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องเร่งติดตาม เด็กตกหล่นหรือหลุดจากระบบการศึกษา **ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย** อาทิ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรเร่งรัดกระบวนการพัฒนาครูในการนำไปสู่การเป็นครูยุคใหม่ ดำเนินโครงการประเมินคุณภาพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ด้านผู้เรียน การกระจายทรัพยากรทางการศึกษา การสนับสนุนเครื่องมือการเรียนการสอน ควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและทักษะด้านดิจิทัล

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีประเด็นย่อยทั้งหมด ๕ ประเด็น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือเรื่องการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบโดยตรง มีเป้าหมายคือ วัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น มีค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี ๒๕๖๕ คือคะแนนความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ แต่สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๖๓ ยังไม่มีการรายงานผลการจัดความสามารถทางการแข่งขัน ส่วนในปี ๒๕๖๒ พบว่าคะแนนความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะของไทยมีแนวโน้มที่ลดลงอยู่ที่ ๖๒.๓ คะแนน ขณะที่ในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๖๓.๐ คะแนน สาเหตุสำคัญเกิดจากทักษะของบัณฑิตที่ลดลง การสอนให้คิดเชิงวิเคราะห์มีคะแนนค่อนข้างต่ำ (๓.๒ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๗ คะแนน) ดังนั้นสถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ **การดำเนินการที่ผ่านมา** ในช่วงปี ๒๕๖๓ หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ อาทิ การจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การสอนโค้ดดิ้ง (Coding) มีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็น การสร้างระบบการศึกษายกกำลังสอง (Thailand Education Eco-System) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพบุคคลสู่ความเป็นเลิศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้อย่างต่อเนื่อง **ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย** ได้แก่ ขาดความเชื่อมโยงระหว่างทักษะในการทำงานกับการจัดการเรียน

การสอนในสถาบันการศึกษา การขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติยังคงไม่ครอบคลุม สถานศึกษาในวงกว้าง การจัดการเรียนการสอนยังเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ไม่เพียงพอ **ข้อเสนอเพื่อการบรรลุเป้าหมาย** ได้แก่ ภาครัฐควรเร่งรัดการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบข้ามสาขาวิชาในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ มีเรื่องและประเด็นปฏิรูป ๑๗๓ เรื่อง มีทั้งหมด ๑๒ ด้าน ๑,๒๒๙ กิจกรรม ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ พบว่ามีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ โดยมีจำนวนเรื่องและประเด็นที่มีสถานะบรรลุเป้าหมายจำนวน ๑๖ เรื่อง เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ที่มีจำนวน ๑๐ เรื่อง ประเด็นที่อยู่ในขั้นวิกฤติจำนวน ๑๔ เรื่อง ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีจำนวน ๒๖ เรื่อง

เรื่องและประเด็นปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้งหมด ๗ เรื่อง มีเรื่องที่ยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ **เรื่องและประเด็นที่ ๑** การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง **เรื่องและประเด็นที่ ๕** การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ **เรื่องและประเด็นที่ ๖** การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา และ **เรื่องและประเด็นที่ ๗** การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล และมีเรื่องที่ใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ **เรื่องและประเด็นที่ ๒** การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน **เรื่องและประเด็นที่ ๓** การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ **เรื่องและประเด็นที่ ๔** การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ **ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ** ได้แก่ ควรมีการเร่งรัดการประกาศใช้กฎหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเนื่องจากยังมีความล่าช้า ควรมีการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน เนื่องจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยบางแห่งยังไม่ได้มาตรฐานและไม่มีคุณภาพ ควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เนื่องจากคะแนน PISA มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การผลิต คัดกรอง และพัฒนาครู ยังพบปัญหาการผลิตและพัฒนาครูทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ จึงควรปรับปรุงระบบกลไกการผลิต คัดกรอง และพัฒนาครู เรื่องการจัดการเรียนการสอน การขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติยังไม่ครอบคลุมการศึกษาในวงกว้าง เรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษายังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร โดยในระยะแรกยังจำกัดอยู่ที่พื้นที่นวัตกรรมศึกษานำร่อง ๘ จังหวัด การพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล ควรเชื่อมต่อข้อมูลระบบดิจิทัลที่มีความหลากหลายระหว่างสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา **การดำเนินการระยะต่อไป** ในช่วงที่ผ่านมา มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จำนวน ๑๓ ด้าน ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการจะมุ่งเน้นกิจกรรมการดำเนินการภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือกิจกรรม Big Rocks ๕ ด้าน ซึ่งจะมีการขับเคลื่อนแผนไปสู่เป้าหมาย ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ข้อเสนอนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา การประเมินผลการจัดการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและกฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้มอบหมายให้หน่วยงานภายในสำนักงานฯ ดำเนินการตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ โดยผ่านการดำเนินงานร่วมกับองค์กรคณะบุคคลหรือคณะกรรมการระดับชาติ และคณะอนุกรรมการที่สำคัญ

เช่น คณะกรรมการพัฒนานโยบายเด็กปฐมวัย คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ คณะกรรมการสภาการศึกษา และคณะอนุกรรมการย่อยชุดต่าง ๆ ภายใต้คณะกรรมการฯ เพื่อร่วมผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา **แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติ** ผลักดันให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำงานเชิงรุก สนับสนุนงานเชิงวิชาการ ขับเคลื่อนประเด็นตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จัดทำข้อมูลหรือสถิติทางการศึกษา ผลักดันเรื่องสมรรถนะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลักดันเรื่องการเรียนรู้ Active Learning ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาโมเดลต้นแบบในเรื่องต่าง ๆ พัฒนาเครือข่ายวิจัยและความร่วมมือในการดำเนินงานทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ทั้งนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อร่วมกันผลักดันให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบรายงานความก้าวหน้าสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ **มติ** ที่ประชุมรับทราบ

๕.๓ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

นายกวิน เสือสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ให้ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ได้จัดการประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยมีคุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาในประเด็นที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย *เรื่องเพื่อทราบ* ได้แก่ ๑) คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๒) คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๓) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และ ๔) การเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน *เรื่องเพื่อพิจารณา* ได้แก่ ๑) (ร่าง) คำขอจัดตั้งสำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (สกข.) ๒) (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และ ๓) ความก้าวหน้าและแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

สาระสำคัญของเรื่องเพื่อทราบ มีดังนี้ ๑. *เรื่องแผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕* ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลัก ได้แก่ ๑) เร่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ๒) จัดทำต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๓) เสริมสร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๔) เชื่อมโยงคุณวุฒิในสาขาอาชีพที่จำเป็นสำหรับการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนและระดับสากล และ ๕) จัดทำ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ๒. *เรื่องแผนปฏิบัติการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕* แผนฯ ดังกล่าว เป็นกลไกที่สำคัญในการสร้างต้นแบบการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบ

คุณวุฒิแห่งชาติ ใน ๗ สาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ๑) โลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐาน ๒) โลจิสติกส์และซัพพลายเชน ๓) หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ๔) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และดิจิทัลคอนเทนต์ ๕) อาหารและเกษตร ๖) ปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ พลังงานและพลังงานทดแทน และ ๗) แม่พิมพ์ ๓. *เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ* ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ มี นายอรรถการ ตฤณารังสี เป็นประธานอนุกรรมการ ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเทียบโอน ผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มี นางศิริพรรณ ชุมชุม เป็นประธานอนุกรรมการ ๓) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูล มี รองศาสตราจารย์ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ เป็นประธาน อนุกรรมการ และ ๔) คณะอนุกรรมการบริหารและกำกับติดตามการพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพที่เป็น ความจำเป็นเร่งด่วน มี นายถาวร ชลัษเฐียร เป็นประธานอนุกรรมการ และ ๔. *เรื่องการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิ อ่างอิงอาเซียน* ประเทศไทยได้เข้าร่วมกิจกรรมในแผนงานเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิอ่างอิงอาเซียนของสำนัก เลขาธิการอาเซียน และได้รับการพิจารณาเป็นหนึ่งในสี่ประเทศนำร่อง (มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย) ในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิอ่างอิงอาเซียน โดยประเทศไทยได้รับการ รับรองจากคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ่างอิงอาเซียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

สาระสำคัญของเรื่องเพื่อพิจารณา มีดังนี้ ๑. *เรื่อง (ร่าง) คำขอจัดตั้งสำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (สกช.)* สำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับและเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงาน กรอบคุณวุฒิแห่งชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เป็นส่วนราชการในระดับสำนักอยู่ภายใต้สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานเรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งมีมติที่ประชุม คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เห็นชอบในหลักการจัดตั้ง “สำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (สกช.)” โดยให้ฝ่ายเลขานุการทบทวนอัตรากำลังบุคลากรให้มีความเหมาะสมในการรองรับภารกิจของ หน่วยงาน และมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ๒. *เรื่อง (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ* (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ มีจำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ๑) (ร่าง) ประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และ ๒) (ร่าง) ประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งมีมติที่ ประชุมให้ความเห็นชอบสาระสำคัญของ (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบ คุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ทั้ง ๒ ฉบับ และให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการเข้าสู่กระบวนการในขั้นตอนต่อไป ๓. *เรื่องความก้าวหน้าและแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ* เรื่องความก้าวหน้าและแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะ มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๔ คณะ และคณะทำงาน ๑๑ คณะ ภายใต้คณะอนุกรรมการฯ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๔ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ การประชุมดังกล่าวที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๖ คณะ เพื่อบริหารการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) ประธานกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการฯ ๖ คณะ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีเลขาธิการสภาการศึกษา (นายอำนาจ วิชยานุวัติ) เป็นประธาน ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านเด็กปฐมวัย มีรองศาสตราจารย์ธีรณี อจลากุล เป็นประธาน ๓) คณะอนุกรรมการวิจัยพัฒนาและจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีรองศาสตราจารย์จิณฉวี ปะโคทัง เป็นประธาน ๔) คณะอนุกรรมการกฎหมาย และการคุ้มครองสิทธิ มีรองศาสตราจารย์ดารณี อุทัยรัตนกิจ เป็นประธาน ๕) คณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีนางสุภาวดี หาญเมธี เป็นประธาน และ ๖) คณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษและด้อยโอกาส มีรองศาสตราจารย์อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ เป็นประธาน

ภายหลังการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะสำนักงานเลขานุการฯ ได้มีการจัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ เพื่อบริหารการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยได้เชิญประธานคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๖ คณะ หารือและวางแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ให้เชื่อมโยงสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการร่วมดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ

คณะอนุกรรมการฯ มีการดำเนินการ ดังนี้ คณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ร่วมกันวางแผนและแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ เน้นการสื่อสารเชิงรุกเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้สื่อทุกรูปแบบจากทุกองค์กรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งภาครัฐและเอกชน และกำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องการสื่อสารกับสังคมที่ละเอียดเรื่อง โดยออกมาในลักษณะ One message คือพูดเรื่องเดียวกันให้เหมือนกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน เพื่อให้มีน้ำหนัก และเน้นเรื่องการจัดลำดับความสำคัญโดยเฉพาะประเด็นเร่งด่วนและวิกฤตที่มีผลกระทบต่อสังคม คณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษและด้อยโอกาส มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เช่น การจัดทำคำนิยาม “เด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ” และ “เด็กด้อยโอกาส” เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน และเห็นชอบร่วมกันว่าควรมีการสร้างระบบการจัดทำเครื่องมือคัดกรอง วินิจฉัย วัดแวว เด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษและด้อยโอกาส ซึ่งขณะนี้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการตามภารกิจของตน แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์กลางในการดำเนินการในเรื่องนี้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ เพื่อบริหารการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งจัดประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยเชิญประธานอนุกรรมการฯ และอนุกรรมการ ๖ คณะ รวมประมาณ ๑๕๐ คน เพื่อบริหารการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงเปิดโอกาสให้อนุกรรมการได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเสริมหนุนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งของการดำเนินงาน คือการเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๖๕๓ - ๒๕๗๐ ต่อคณะรัฐมนตรี เนื่องจาก (ร่าง) แผนดังกล่าวเป็นแผนระดับ ๓ จึงต้องเสนอ

ตามขั้นตอนไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และส่งกลับมายังกระทรวงศึกษาธิการ ขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) แผนดังกล่าวแล้ว และอยู่ระหว่างการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้ต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับมอบหมายให้ดำเนินการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งในปี ๒๕๖๔ สำนักงานฯ ได้จัดประชุมพิจารณา (ร่าง) รายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อสะท้อนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และสำนักงานฯ ได้ดำเนินการปรับแก้ไข (ร่าง) รายงานฯ ดังกล่าว ตามมติที่ประชุมแล้ว และจะเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในลำดับต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยในส่วนของคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

กำหนดการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

นายอำนาจ วิทยานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ เสนอให้มีการประชุมครั้งต่อไป ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔

มติ ที่ประชุมรับทราบการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อกำหนดวันที่สำหรับการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ น.

นางปัทมา คำภาศรี
นางศุภรียา แจ้งเดชา
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม